

ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ З ІНШИМИ УПОВНОВАЖЕНИМИ СУБ'ЄКТАМИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ

Роман Борисович ДЗЮБА,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Взаємодія Служби безпеки України з органами державної влади і громадськістю у сфері протидії тероризму відбувається в різних формах. Вони залежать від завдань, що виконуються, обстановки та від суб'єктів, які вступають у взаємодію. Основні напрямки такої взаємодії знаходять вираження в нормативно-правових актах, які регулюють той чи інший напрямок роботи з протидії тероризму. Такі правові акти визначають мету, завдання та порядок дій взаємодіючих суб'єктів, їх взаємні права та обов'язки. Одним з основних нормативно-правових актів у сфері протидії тероризму є Закон України «Про боротьбу з тероризмом», який визначив правові та організаційні основи боротьби з цим небезпечним явищем, повноваження і обов'язки органів виконавчої влади, об'єднань громадян і організацій, посадових осіб та окремих громадян у цій сфері, порядок координації їх діяльності, гарантії правового і соціального захисту громадян у зв'язку із участю у боротьбі з тероризмом [1]. Саме у ньому вказано, які суб'єкти зобов'язані протидіяти тероризму, та правові засади їх взаємодії в даному напрямку.

Формами взаємодії Служби безпеки України з органами державної влади та громадськістю у сфері протидії тероризму є зовнішній прояв їх спільних узгоджених дій. Вони залежать від напрямку та виду взаємодії, суб'єктів, що спільно діють, способів та обставин взаємодії.

Взаємодія у сфері протидії тероризму здійснюється у наступних формах: «надання взаємної правової допомоги у кримінальних справах, включаючи видачу злочинця; координація зусиль і заходів щодо запобігання та припинення тероризму; забезпечення невідворотності покарання та ряд інших. В якості перспективних форм міжнародного співробітництва у боротьбі з тероризмом, що надають позитивний вплив на міжнародний правопорядок, слід виділити: координацію дій по боротьбі з тероризмом; укладання договорів про боротьбу з міжнародними злочинами та злочинами міжнародного характеру; правову допомогу у кримінальних справах; спільні заходи по припиненню злочинних терористичних дій та притягненню винних до відповідальності» [2, с. 26].

Актуальним на сьогоднішній день є питання взаємодії Служби безпеки України з громадськістю, у тому числі з питань протидії тероризму. Форми такої взаємодії не визначені в жодному нормативно-правовому акті. В наукових джерелах та в роз'ясненнях Міністерства юстиції України до них відносять: «1) участь інститутів громадянського суспільства у нормотворчій діяльності держави, яка забезпечується участю у розробленні та обговоренні проєктів нормативно-правових актів; 2) участь інститутів громадянського суспільства у правозастосовчій діяльності держави, яка забезпечується шляхом: передачі повністю повноважень державних органів; часткової передачі повноважень державних органів; громадського контролю; 3) участь інститутів громадянського суспільства у правоохоронній діяльності держави, яка забезпе-

чується шляхом: реалізації права складати протоколи про адміністративні правопорушення; участі у діяльності органів внутрішніх справ по забезпеченню охорони громадського порядку; реалізації права вживати спільно з працівниками міліції заходи щодо припинення адміністративних правопорушень і злочинів; участі з органами Державної прикордонної служби України в охороні державного кордону» [3].

В. М. Панов доповнив даний перелік такими формами: «1) участь громадських організацій в правоосвітницькій роботі; 2) передача повноважень громадським організаціям щодо роз'яснення змісту правових норм; 3) участь суспільних інститутів у роботі по боротьбі із корупцією в органах державної влади; 4) здійснення громадського нагляду та громадського контролю; 5) повідомлення засобів масової інформації про виявлені факти проявів корупції; 6) створення та діяльність громадських організацій, які здійснюють захист громадян від корупційних проявів органів державної влади, сприяють правоохоронним органам у виявленні винних посадових осіб, притягненні їх до відповідальності» [4, с. 156].

В умовах проведення на території України антитерористичної операції питанням взаємодії Служби безпеки України з органами державної влади та громадськістю у сфері протидії тероризму приділяється особлива увага. Така спільна діяльність покликана сприяти швидшому та більш ефективному припиненню терористичних загроз та будь-яких правопорушень, що посягають на національну безпеку та територіальну цілісність. Форми такої взаємодії постійно розвиваються та удосконалюються з метою вжиття найбільш ефективних заходів та засобів, спрямованих на подолання даного протиправного явища. Вони закріплюються як у міжнародних, так і в національних нормативно-правових актах. Крім того, законодавством визначено основні напрямки, за якими такі форми мають розвиватися. Серед них:

- взаємоузгодження законодавчих актів з питань національної безпеки, усунення наявних протиріч і прогалин, розробка спільних нормативно-правових актів з питань протидії тероризму;

- уточнення завдань, функцій і повноважень суб'єктів протидії тероризму, зокрема, в умовах кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці;

- сприяння розвитку права міжнародної безпеки і спільного здобутку (*Acquis Communiter*) ЄС у галузі безпеки та їх імплементація у національне законодавство;

- обмін інформацією та позитивним досвідом;

- залучення громадськості до діяльності з протидії тероризму;

- укладення міжнародних договорів про співробітництво у сфері боротьби з тероризмом; тощо.

Список використаних джерел:

1. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 № 638-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. № 25. Ст. 180.

2. Трофімцов В. А. Форми та методи міжнародної взаємодії у протидії тероризму. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Випуск 2. Том 3. С. 26–28.

3. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства : Роз'яснення Міністерства юстиції України : від 03.02.2011 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/n0018323-11>.

4. Панов В. М. Адміністративно-правове забезпечення реалізації органами прокуратури України правозахисної функції : дис... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2013. 223 с.